

Werkconferentie A15 Rivierenland, 18 mei 2016, 9.30 – 12.00 (met aansluitend informele lunch).

Geachte dames en heren,

Bedankt voor uw uitnodiging voor deze werkbijeenkomst over de A15. De verbetering van de doorstroming en het vergroten van de verkeersveiligheid zijn belangrijke thema's voor deze werkbijeenkomst. De A15 is de belangrijkste transportcorridor van de Rotterdamse haven naar het Duitse achterland. Deze transportcorridor zal in belang toenemen met de doortrekking van de A15, die naar alle verwachting in 2022 is gerealiseerd. Ik zal ingaan op het Europese perspectief voor deze belangrijke transportcorridor en de provinciale ambities met de gebiedsopgave Gelderse corridor.

De Europese Commissie heeft in Europa 9 Europese transportcorridors aangewezen die zij wil versterken. Twee van deze corridors lopen door Gelderland.

De North Sea Baltic corridor die van de Noordzeehavens naar de Baltische Staten loopt. Deze corridor gaat via de A1 door het Noorden van Gelderland.

En de Rhine Alpine corridor die van de Rotterdamse haven naar Genua loopt. Deze corridor loopt met de Waal, A15 en de Betuweroute ook door de regio Rivierenland. De Europese Commissie wil met het TEN-T programma investeren in de versterking van deze goederencorridors.

De provincie neemt deel aan het Europese samenwerkingsverband European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC) Rhine-Alpine-, waarvan ik zelf voorzitter ben. Dat is een Europees samenwerkingsverband om grensoverschrijdende samenwerking op de Rhine Alpine corridor te bevorderen. Op internationaal niveau wordt gewerkt aan versterking van deze corridor, en kunnen gecoördineerde aanvragen onder Europese fondsen voor projecten op de corridor worden ingediend. De provincie Gelderland is lid, maar verder ook het havenbedrijf Rotterdam, het Hafengebied Duisburg, en regio's in Italië en Duitsland.

Ook het Rijk ziet het belang van deze goederencorridor. Op nationaal niveau werken wij daarom samen met het Ministerie van IenM in de MIRT-studie goederencorridor Oost Nederland. Daarbij wordt onder andere gekeken hoe wij tot een "smart corridor" kunnen komen, logistieke knooppunten kunnen versterken en hoe de corridor ook kan bijdragen aan economische groei in de regio. Maar daar zal projectleider Zuhul Gül straks meer over vertellen.

Vanuit de provincie hebben wij in samenwerking met partners in de omgevingsvisie de gebiedsopgave Gelderse corridor benoemd. De Gelderse corridor loopt niet alleen door de regio Rivierenland, maar ook door de regio Nijmegen en de Liemers.

Wij werken met partijen aan een visie 2030 voor deze corridor, een agenda 2016-2020 en een programma met projecten. Deze worden in de zomer van 2016 opgeleverd.

Met de Gelderse corridor hebben wij de ambitie om de kansen die de belangrijkste Europese corridor (weg, water, spoor) biedt voor het gebied beter te benutten in balans met de ontwikkeling van het unieke rivierenlandschap.

In de Gelderse corridor willen we de doorstroom van goederen garanderen maar er ook economisch van profiteren via logistiek (o.a. verpakken, bundeling voor douane, klantenservice, verladen). En is Logistics Valley opgericht als samenwerkingsverband tussen de hotspots uit de drie regio's langs de Gelderse corridor.

We zetten in op verbetering van de vestigingsfactoren voor bedrijven door:

- Doorstroom van verkeer in de corridor te verbeteren (weg, water en spoor benutten).
- Versterking logistieke knooppunten (elk voor zich en onderling) i.r.t. vestigings- en woonklimaat.
- Koppeling van hoogwaardige tuinbouw aan logistieke kracht uitbreiden (innovatie).
- Op de (inter)nationale kaart zetten van de sterkten van de Gelderse corridor en de knooppunten.

Met de uitwerking van de Visie 2030 voor de corridor hebben wij een aantal doelen voor de Gelderse corridor voor ogen:

Een eerste doel is de ontwikkeling van drie logistieke knopen in Tiel, Nijmegen-Overbetuwe en Emmerich-Montferland-Zevenaar. Met als eerste inzet het beter benutten en onderling versterken van de logistieke knooppunten Tiel en Nijmegen-Overbetuwe. We bekijken met elkaar of de knoop Emmerich-Montferland-Zevenaar ook de potentie heeft om zich te ontwikkelen tot een logistieke knoop.

Het gaat hier om het verbeteren van de bereikbaarheid, de doorstroming van goederen, het vestigingsklimaat en de verbinding met het (logistieke) bedrijfsleven.

Een belangrijk project op een van de knooppunten in de Gelderse corridor is de aanleg van de Railterminal Gelderland in Overbetuwe. De komst van de Railterminal Gelderland (RTG) is voor Gelderland belangrijk, omdat de combinatie van spoor, weg en water een belangrijke vestigingsfactor voor logistieke bedrijven is. Deze terminal aan de Betuweroute is uniek in Nederland en maakt een verschuiving van vrachtverkeer van weg naar spoor mogelijk. Het levert een extra ontsluitingsmogelijkheid voor goederen, schoner vervoer en CO₂-reductie op.

Vanuit de gebiedsopgave Gelderse corridor neemt de provincie Gelderland het voortouw in het gebiedsproces rondom knoop 38 (afrit 38 – Elst/Oosterhout aan de A15). In het gebied werken verschillende partijen aan verschillende projecten zoals de Rail Terminal Gelderland, Park 15 en de aanleg van windmolens. Een goede landschappelijke inpassing en afstemming met de bewoners en ontwikkelende partijen in het gebied is daarbij van belang.

Via het MIRT-goederencorridor oost-traject werken wij met partijen aan een actieprogramma, onder meer voor de knooppunten. Er worden op dit moment ateliers per knooppunt georganiseerd. Het actieprogramma wordt in het najaar aangeboden aan de minister.

Een tweede doel is het versterken van de Gelderse Greenport

De Gelderse Greenport in het Rivierenland is de tweede greenport van Nederland. In de regio werken meer dan 6.000 mensen in de primaire agrarische sector; dubbel zoveel wanneer we het hele agro-cluster meerekenen. De sector beslaat 12% van de arbeidsmarkt in de regio. Doel is de mogelijkheden van de corridor voor de Gelderse Greenport beter te benutten, de concurrentiekracht van de sector te verbeteren en de keten te verduurzamen.

WUR, overheden en de Logistieke Hotspot Rivierenland werken gezamenlijk aan een verkenning agrologistiek. Dit moet leiden tot het kiezen van projecten met investeringen maar ook tot een ontwikkelrichting voor de komende jaren. Daarbij werken we ook samen met de Greenport Gelderland en Logistics Valley. En is de inzet gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijven.

Het is tenslotte ook een belangrijke doelstelling om een goede balans te vinden tussen ruimtelijk economische ontwikkeling en de leefomgeving en het landschap. Ingrepen in de omgeving voor economie en mobiliteit moeten gepaard gaan met compenserende maatregelen, zodat de kwaliteit van het unieke rivierenlandschap zich mee ontwikkelt.

Samenwerking

Ik wil afsluiten met een boodschap over samenwerking. Zoals u hoort spelen er heel wat ontwikkelingen rond de A15 en de corridor, zowel vanuit Europees, nationaal, provinciaal als regionaal perspectief. Met mijn collega gedeputeerde in Zuid-Holland en het havenbedrijf Rotterdam ben ik hierover al in gesprek.

Het is de uitdaging om gezamenlijk te kijken hoe wij deze corridor en daarbinnen de A15 kunnen versterken. Daarbij kunnen wij ook leren van de ervaringen van het Beter Benutten programma, dat erop inzet om de bestaande infrastructuur op een slimme manier beter te benutten. Het is belangrijk om de knelpunten en innovatieve oplossingen gezamenlijk in beeld te brengen. Daarnaast is het belangrijk dat de A15 corridor ook echt de erkenning en aandacht krijgt als “de

internationale as” die Nederland als Gateway naar Europa ontsluit. Ik ben van mening dat dit alleen kan door in een brede coalitie van Havenbedrijf Rotterdam, Provincie Zuid-Holland, Provincie Gelderland, bedrijfsleven (VNO-NCW) en regio’s het gesprek met het Rijk en Europa hierover aan te gaan. Wij moeten gezamenlijk kijken hoe de doorstroming en verkeersveiligheid op de A15 als belangrijke transportader op de corridor kunnen worden verbeterd. Waarbij we aansluiting zoeken bij de MIRT-studie goederencorridor Oost Nederland en de Europese programma’s. Alleen dan kunnen we komen tot een succesvolle versterking van deze belangrijke transportcorridor. Dank voor uw aandacht!